

เอกสารข่าว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา
ฉบับที่ ๓๑/๒๕๖๓ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เมื่อวันจันทร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๓๑/๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม คณะกรรมการ (สว.) หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) โดยมีนายสมชาย แสวงการ เป็นประธานการประชุม และมีประเด็นพิจารณา ดังนี้

พิจารณาติดตามสถานการณ์สิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมทางการเมือง กรณีกระบวนการและขั้นตอนการควบคุมฝูงชน และการออกหมายเรียกและหมายจับกับแกนนำกลุ่มผู้ชุมนุม

โดยในการประชุมครั้งนี้ คณะกรรมการได้มีการเชิญผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้แทนจากกองบัญชาการตำรวจนครบาล เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการและขั้นตอนการควบคุมฝูงชนและการสกัดการชุมนุม รวมทั้งขั้นตอนการดำเนินคดีกับแกนนำผู้ชุมนุม เพื่อเป็นการติดตามประเด็นสิทธิมนุษยชนและการคุ้มครองประชาชนจากเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง ดังนี้

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีแนวทางและมาตรการในการดูแลควบคุมสถานการณ์การชุมนุมและการควบคุมฝูงชน ในสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนี้ โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดให้มีมาตรการในการดูแลผู้ชุมนุม โดยได้ออกแผนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนการดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ แผนรักษาความสงบในการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แผนรักษาความสงบปลอดภัยการจัดการจลาจล การชุมนุมสาธารณะ ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายจราจรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. สำนักงานตำรวจแห่งชาติขั้นตอนการดำเนินการในการออกหมายเรียกและหมายจับแกนนำผู้ชุมนุม ดังนี้ กรณีเมื่อมีการกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายที่สืบเนื่องจากการชุมนุมสาธารณะ กองบัญชาการตำรวจนครบาลจะแต่งตั้งคณะสืบสวนสอบสวนขึ้นเพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน และสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวบรวมหลักฐานเท่าที่จะสามารถแสวงหาได้และเป็นประโยชน์ต่อรูปคดี นอกจากนี้คณะกรรมการที่แต่งตั้งจะร่วมกันพิจารณาพยานหลักฐาน ซึ่งหากเห็นว่าพยานหลักฐานเพียงพอและเข้าหลักเกณฑ์ในการที่จะขออนุมัติออกหมายจับจากศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๖ ในขั้นตอนต่อไปจะดำเนินการยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอออกหมายจับ

ซึ่งจะเป็นการสร้างบรรทัดฐานด้วยว่าจะต้องนำพยานหลักฐานให้ศาลตรวจสอบก่อนว่ามีเหตุเพียงพอที่จะดำเนินการออกหมายจับได้ แต่หากเหตุในการขอออกหมายจับยังไม่มีเหตุผลเพียงพอ ศาลอาจจะพิจารณาให้ออกหมายเรียกก่อนก็ได้

๓. กรณีที่มีการสกัดการชุมนุมโดยใช้รถน้ำแรงดันสูงฉีดไปยังกลุ่มผู้ชุมนุมมีการฉีดน้ำใน ๒ ลักษณะ คือ ชนิดแรกมีส่วนผสมของน้ำบริสุทธิ์และสารเคมีสีฟ้า หรือสารเมทิลไวโอเลตทูปี่ชนิดเดียวกับยาม่วงป้ายปาก โดยมีเอกสารยืนยันความปลอดภัยของสารดังกล่าว โดยเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีการใช้อัตราส่วนผสม น้ำบริสุทธิ์ ๙๗% และมีการใช้สารชนิดดังกล่าวเป็นส่วนผสมจำนวน ๓% ส่วนชนิดที่สองมีส่วนผสมของน้ำบริสุทธิ์และแก๊สน้ำตา ซึ่งได้มีการใช้เพียงครั้งเดียว เพื่อยุติการชุมนุมซึ่งไม่เป็นอันตรายต่อผู้ชุมนุม เนื่องจากการผสมสารอย่างเจือจางและเป็นการใช้ส่วนผสมในอัตราเท่ากับการใช้สารเคมีชนิดแรก

ส่วนสาเหตุที่ต้องมีการใช้รถฉีดน้ำแรงดันสูงฉีดสกัดกลุ่มผู้ชุมนุมเนื่องจากผู้ชุมนุมเข้าใกล้สถานที่สำคัญระยะ ๑๕๐ เมตร และเป็นการฉีดโดยใช้มาตรการจากเบาไปหาหนักตามลำดับ ซึ่งมีการกำหนดมาตรการในการฉีดน้ำในเบื้องต้นจะฉีดน้ำเปล่าไปด้านบนและกดต่ำลงบนพื้นถนนก่อนการฉีดไปยังผู้ชุมนุมพร้อมทั้งก่อนการฉีดน้ำจะได้มีการประกาศให้ผู้ชุมนุมได้ทราบก่อนการฉีดเพื่อให้ผู้ชุมนุมแยกย้าย แต่หากมีการใช้กำลังทำร้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือมีการทำร้ายถึงขั้นรุนแรงหรือกลุ่มผู้ชุมนุมบางส่วนยังฝ่าฝืนจึงจะใช้สีฟ้า เพื่อระบุตัวบุคคลผู้กระทำความผิดตามพระราชกำหนดสถานการณ์ฉุกเฉินฯ และหากกรณีที่ไม่ยุติรุนแรงขึ้นจะใช้สีฟ้าที่มีส่วนผสมของแก๊สน้ำตา ซึ่งเป็นปริมาณที่เจือจางมาก ส่วนหลักการในการสกัดการชุมนุมเป็นไปตามหลักมาตรฐานสากลที่จำเป็นและได้สัดส่วน โดยจะพิจารณาจากสถานการณ์หน้างานเป็นหลัก ซึ่งจากเหตุการณ์พบว่ามีการใช้ไล่และมีการผลักดันกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและกลุ่มผู้ชุมนุมซึ่งอาจเกิดการบาดเจ็บและการสูญเสียได้จึงจำเป็นต้องมีการใช้น้ำฉีดไปยังกลุ่มผู้ชุมนุม

ในการนี้ที่ประชุมได้มีข้อสังเกตจากกรณีดังกล่าวว่า กรณีที่มีการจับกุมตัวแกนนำ มีการออกหมายจับ และการดำเนินการอาัยตตัวต่อเนื่อง เห็นว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขาดการประชาสัมพันธ์ที่จะออกมาชี้แจงอย่างทันท่วงทีให้กับประชาชนได้รับรู้และเข้าใจในข้อกฎหมายต่าง ๆ จึงควรต้องปรับปรุงวิธีการในการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากเป็นข้อกฎหมายที่สำคัญและไม่เพียงแต่จะเป็นการสร้าง ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ต้องหาแล้ว ยังจะเป็นการสร้าง ความเข้าใจให้กับสังคมโดยรวม

และประชาชนให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติในฐานะที่เป็นผู้รักษากฎหมาย และควรมีการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับการฉีดน้ำว่าเป็นการสกัดมิให้มีการเข้าใกล้สถานที่สำคัญมิใช่เป็นการสลายการชุมนุม

